

3.2 Plany finansowe jednostek sektora finansów publicznych

Podstawą gospodarki finansowej każdej jednostki sektora finansów publicznych jest **plan finansowy**⁶⁸. Plany finansowe tych jednostek są przygotowywane na podstawie informacji pochodzących z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Opracowanie planu finansowego przebiega w dwóch etapach:

1. przygotowywanie i zatwierdzenie **projektu planu finansowego**;
2. przygotowywanie i zatwierdzenie **planu finansowego**.

Przygotowanie i zatwierdzenie projektu planu finansowego	
Jednostki państwowe	Jednostki samorządowe
Projekt planu finansowego sporządzany jest na podstawie informacji z projektu ustawy budżetowej.	Projekt planu finansowego sporządzany jest na podstawie informacji z projektu uchwały budżetowej.
Przygotowanie i zatwierdzenie planu finansowego	
Jednostki państwowe	Jednostki samorządowe
Plan finansowy sporządzany jest na podstawie informacji z ustawy budżetowej.	Plan finansowy sporządzany jest na podstawie informacji z uchwały budżetowej.

Rysunek 27. Opracowanie planu finansowego jednostek sektora finansów publicznych

Plan finansowy jednostki sektora finansów publicznych może dotyczyć albo dochodów i wydatków, albo przychodów i kosztów. Są również takie jednostki, których plan finansowy obejmuje zarówno dochody i wydatki, jak i przychody i koszty.

Plan dochodów i wydatków jednostek sektora finansów publicznych obejmuje:

- prognozę dochodów;
- limit wydatków ujmowanych w terminie ich zapłaty.

Szczegółowość planu dochodów i wydatków zależy od rodzaju jednostki sektora finansów publicznych.

Prognoza dochodów jest to kwota dochodów, którą jednostka przewiduje uzyskać w danym roku budżetowym. Po zakończeniu roku budżetowego może okazać się, że jednostka osiągnęła planowane dochody lub że przekroczyła je albo wykonała tylko w części.

Podany w planie **limit wydatków** jest nieprzekraczalny, co oznacza, że w danym roku budżetowym wydatki jednostki nie mogą przekroczyć zaplanowanej kwoty.

Plan przychodów i kosztów jednostek sektora finansów publicznych obejmuje m.in.:

- ♦ przewidywane wielkości przychodów;
- ♦ plan kosztów.

Plan przychodów ma charakter przewidywanych wielkości. Plan kosztów wyznacza granice zaciąganych zobowiązań przez jednostki sektora finansów publicznych. Zaciągnięcie zobowiązania niemieszczącego się w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Jednostki budżetowe (państwowe i samorządowe) oraz samorządowe zakłady budżetowe sporządzają plany finansowe w układzie działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Prezentacja planów odbywa się zgodnie z hierarchią klasyfikacji budżetowej, tj. najpierw dział, potem wchodzące w skład działu rozdziały, a następnie paragrafy wchodzące w skład rozdziału. Ponadto państwowe jednostki budżetowe przedstawiają w planach finansowych klasyfikację części budżetu państwa.

⁶⁸ Plany finansowe jednostek sektora finansów publicznych nazywane są potocznie „budżetami”.

Plany finansowe pozostałych jednostek sektora finansów publicznych nie są sporządzane w układzie klasyfikacji budżetowej. Prezentowane w nich wielkości umożliwiają rozliczenie z budżetem.

W ramach **planu przychodów** jednostki sektora finansów publicznych wyodrębnia się:

- przychody z prowadzonej przez nią działalności;
- dotacje z budżetu.

W **planie kosztów** prezentowane są:

- ♦ koszty funkcjonowania jednostki;
- ♦ koszty pozostałych realizowanych zadań, w tym:
 - wynagrodzenia i naliczane od nich składki;
 - płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań oraz z zakupu towarów i usług.

Ponadto w zależności od rodzaju jednostki w planach finansowych poza przychodami i kosztami mogą być zamieszczane dodatkowo następujące wielkości:

- wynik finansowy;
- środki na wydatki majątkowe;
- stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;
- stan środków pieniężnych na początek i koniec roku;
- dochody i wydatki, czyli planowany wpływ z tytułu przychodów oraz planowany wpływ środków z tytułu kosztów.

Za sporządzenie planu finansowego jednostki sektora finansów publicznych odpowiada jej **kierownik**. W praktyce czynności związane ze sporządzeniem planu finansowego wykonują służby finansowo-księgowe jednostki, nad którymi czuwa główny księgowy.

Tabela 56. Zakres planów finansowych sporządzanych przez jednostki sektora finansów publicznych

Rodzaj jednostki	Sporządzany plan finansowy
Jednostki budżetowe	► plan dochodów i wydatków
Samorządowe zakłady budżetowe	► plan przychodów i kosztów
Agencje wykonawcze	► plan dochodów i wydatków oraz plan przychodów i kosztów
Instytucje gospodarki budżetowej	► plan przychodów i kosztów
Państwowe fundusze celowe	► plan przychodów i kosztów
Państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe	► plan przychodów i kosztów
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	► plan przychodów i kosztów
Uczelnie publiczne	► plan przychodów i kosztów
Inne państwowe i samorządowe osoby prawne	► plan przychodów i kosztów

Źródło: opracowanie własne

SPRAWDŹ SIEBIE

1. Które jednostki sektora finansów publicznych sporządzają plan finansowy w układzie działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej?
2. Omów różnicę pomiędzy prognozą dochodów a limitem wydatków.
3. Co jest podstawą gospodarki finansowej jednostki budżetowej?